

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “การนำสุนทรียสาธก ประยุกต์ร่วมกับจิตวิทยาเชิงบวก เพื่อเพิ่มความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร กรณีศึกษา โรงงานหลังคาเหล็ก บี.เค. สาขาลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ครั้งนี้ เป็น การ การศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบสุนทรียสาธก ผสมผสานกับทฤษฎีจิตวิทยาเชิงบวกที่นำไปสู่การวิเคราะห์และสรุปผล เพื่อสร้างแนวปฏิบัติ (Practice) เกี่ยวกับ “การสร้างความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร” โดยมีวิธีการดำเนินการศึกษาดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการศึกษา

การศึกษานี้ใช้รูปแบบของการวิจัยแบบสุนทรียสาธก (Appreciative Inquiry)

2. ขอบเขตของประชากร

การศึกษานี้ผู้ศึกษาได้ทำการเก็บข้อมูลจากบุคลากรภายในองค์กร โรงงานหลังคาเหล็ก บี.เค. สาขาลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ และการทำการเก็บข้อมูลจากบุคคลกร ภายนอกองค์กรที่มีลักษณะเป็น “ผู้รู้” (Maven) ในด้านต่าง ๆ ตามแนวความ มคิดความสุข 8 ประการ โดยสามารถแยกประเภทที่มาของข้อมูลและกลุ่มประชากรที่ศึกษาได้ ดังต่อไปนี้

2.1 ผู้มีส่วนร่วมในงานวิจัย (Participants) ภายในองค์กร โรงงานหลังคาเหล็ก บี.เค. สาขา ลำปลายมาศ จังหวัด บุรีรัมย์

- ผู้บริหารและผู้จัดการ จำนวน 4 ราย
- พนักงานภายในองค์กรจำนวน 12 ราย

เนื่องจาก โรงงานหลังคาเหล็ก บี.เค. สาขาลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นองค์กรที่กำลังเผชิญความท้าทายตรงที่ มาและความสำคัญของปัญหา ผู้ศึกษาจึงต้องการทำการวิจัยแบบ สุนทรียสาธก (Appreciative Inquiry Research) เพื่อนำไปสู่แนวทาง การปฏิบัติ (Practice) ที่ สอดคล้องและ สามารถลดอัตราการหมุนเวียนพนักงาน (Turnover Rate) ลดอัตราการขาดงานและ เข้างานสายของพนักงาน (Absence Rate) และช่วยเพิ่มความผูกพันของพนักงานต่อองค์กรได้

2.2 ผู้มีส่วนร่วมในงานวิจัยภายนอกองค์กร

ผู้ศึกษาได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากภายนอกองค์กร โดยได้ใช้หลักการเลือกกลุ่ม ตัวอย่างที่เป็น “ผู้รู้” (Maven) (เอกสารรายชื่อในภาคผนวก ค) ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในแต่ละด้าน

ตามหลักการ แนวคิด ความสุข 8 ประการ ของแผนงานสุขภาพองค์กรภาคเอกชน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ (สสส.) ให้ได้ซึ่งข้อมูลในการนำมาวิเคราะห์หาแนวปฏิบัติที่ช่วยเพิ่มความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร โดยมีเกณฑ์คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

2.2.1 ปลอดภัย (Happy Money) คือ ผู้ที่มีความสามารถในการบริหารเงิน มีเงินและรู้จักเก็บรู้จักใช้ ไม่ติดหนี้ในระบบและนอกระบบ มีชีวิตที่เหมาะสม ไม่ฟุ้งเฟ้อ ไม่ติดอยู่ในระบบวัตถุนิยม จำนวน 1 ท่าน

2.2.2 ครอบครัวดี (Happy Family) ผู้ที่มีครอบครัวอบอุ่นและมั่นคง มีความรักความผูกพันในครอบครัว ประสบความสำเร็จในด้านครอบครัว ลูกได้มีการศึกษาที่ดีและการประพฤติตัวดี จำนวน 1 ท่าน

2.2.3 สุขภาพดี (Happy Body) ผู้ที่มีสุขภาพร่างกายและจิตใจที่ดี ออกกำลังกายอยู่เสมอ รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ มีนิสัยรักสุขภาพ ไม่สูบบุหรี่และไม่ดื่มแอลกอฮอล์ จำนวน 1 ท่าน

2.2.4 ผ่อนคลาย (Happy Relax) ผู้ที่มีชีวิตที่ผ่อนคลาย รู้จักการผ่อนคลายสิ่งต่างๆ ในการดำเนินชีวิต ไม่ค่อยมีความเครียด มองโลกในแง่ดี ชอบกิจกรรม ธรรมที่ผ่อนคลายและสนุกสนาน จำนวน 1 ท่าน

2.2.5 ทางสงบ (Happy Soul) ผู้ที่มีจิตวิญญาณดี มีความศรัทธาในศาสนาอย่างแรงกล้า และมีศีลธรรมในการดำเนินชีวิต มีคุณธรรมจริยธรรมในการกระทำสิ่งต่างๆ จำนวน 1 ท่าน

2.2.6 น้ำใจงาม (Happy Heart) ผู้ที่มีน้ำใจที่เมตตากรุณา มีความเอื้ออาทรและชอบช่วยเหลือคนรอบข้างอยู่เสมอ ชอบทำบุญทำทาน จำนวน 1 ท่าน

2.2.7 สังคมดี (Happy Society) ผู้ที่ช่วยเหลือสังคม มีจิตอาสาชอบเข้าร่วมกิจกรรมช่วยเหลือสังคม มีความสนใจในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมรอบตัว จำนวน 1 ท่าน

2.2.8 หาคำรู้ (Happy Brain) ผู้ใฝ่รู้ ชอบศึกษาค้นคว้าหาความรู้พัฒนา ตนเองจากแหล่งต่างๆ ตลอดเวลา เพื่อพัฒนาทักษะและเพิ่มพูนความรู้ให้ตนเองเสมอจำนวน 1 ท่าน

3. ระเบียบวิธีการศึกษา

ระเบียบวิธีการศึกษา สำหรับการศึกษาเรื่อง “การนำสุนทรียสาธกประยุกต์ร่วมกับจิตวิทยาเชิงบวก เพื่อเพิ่มความผูกพันของพนักงานต่อองค์กรธุรกิจ กรณีศึกษา โรงงานหลังคาเหล็ก บี.เค. สาขาลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์” ในครั้งนี้ ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังต่อไปนี้

3.1 สุนทรียสาธก (Appreciative Inquiry)

ผู้ศึกษาใช้กระบวนการของสุนทรียสาธกเพื่อเก็บข้อมูลผ่านการถามหรือสัมภาษณ์ เพื่อค้นหาประสบการณ์ที่ดีที่สุดในตัวบุคคล โดยผ่าน การตั้งคำถามเชิงบวกในประเด็นที่เกี่ยวข้อง

ความสุข, ความสุขในการทำงาน, ความรู้สึกรักและผูกพันกับองค์กรของพนักงาน ผู้ศึกษายังใช้สุนทรียศาสตร์ในการสังเกตสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัว เพื่อหาจุดเปลี่ยนของเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ซึ่งสามารถส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบที่มีศักยภาพมากขึ้น และผู้ศึกษาได้ในกระบวนการ AI 4-D Model เป็นเครื่องมือหลักในการดำเนินการวิจัย

วงจร AI 4-D Model เป็นหนึ่งในกระบวนการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สังเคราะห์ข้อมูล และนำความรู้ที่ได้ไปขยายผล โดยการลงมือปฏิบัติจริง เพื่อพัฒนาระบบให้ให้มีศักยภาพเพิ่มขึ้น จากนั้นทำการสะท้อนผล (Reflection) เพื่อประเมินผล และนำไปสู่กระบวนการรอบวงจรถัดไป องค์ประกอบที่สำคัญของวงจร AI ประกอบด้วยหลักการ 4-D ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 Discovery การค้นหาประสบการณ์ที่ดีที่สุด หรือสิ่งที่ทำไปแล้วได้ผลดีที่สุด ค้นหาสิ่งที่น่าสนใจ หรือ อารมณ์กระบวนการภายในองค์กรที่ดีทำงานที่สุด เพื่อนำไปสู่การค้นหาพบสิ่งดีที่ถูกซ่อนเร้นอยู่ในตัวบุคคลหรือองค์กร

ขั้นตอนที่ 2 Dream การนำประสบการณ์ที่ได้ไปขยายผลต่อ เพื่อสานต่อ และออกแบบความฝันหรือตั้งเป้าหมายของแผนการปฏิบัติ วิสัยทัศน์ของ องค์กร ว่าอะไรคือสิ่งที่ควรจะเป็น หรือเป็นสิ่งที่ จะช่วยให้การทำงานดีขึ้น ในอนาคต

ขั้นตอนที่ 3 Design การวางแผน เรียงลำดับ และอธิบายรายละเอียดในสิ่งที่ จะลงมือปฏิบัติจริงจะทำให้วิสัยทัศน์นั้นเป็นจริง ทั้งเป้าหมายในระยะสั้น และระยะยาว

ขั้นตอนที่ 4 Destiny การลงมือทำตามแผนที่ได้วางเอาไว้ โดยกระทำด้วยตัวเองและ ใช้กระบวนการ เชิงบวก มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของแผนการปฏิบัติหรือวิสัยทัศน์ที่ได้วางเอาไว้

3.2 กิจกรรมแทรก (Organization Development Intervention)

ผู้ศึกษาได้ใช้กิจกรรมแทรกในการร่วมสร้าง ใจทย์และตั้งคำถามเชิงบวก สำหรับการดำเนินการเก็บข้อมูล (Discovery) ตามวงจร AI 4-D Model ผ่านกระบวนการประชุมเพื่อค้นหาประสบการณ์เชิงบวกในขั้นตอนการลงมือปฏิบัติ (Destiny) ซึ่งมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

3.2.1 การประชุมเพื่อค้นหาประสบการณ์เชิงบวกแบบสุนทรียศาสตร์

ผู้ศึกษาใช้การประชุมเพื่อค้นหาประสบการณ์เชิงบวกแบบสุนทรียศาสตร์ เป็นเครื่องมือ ในการถามแบบสุนทรียศาสตร์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยจะใช้การตั้งประเด็น คำถามในเชิงบวกตามหลักจิตวิทยาเชิงบวกและแนวความคิดความสุข 8 ประการ โดยจะถามเพื่อค้นหาประสบการณ์ที่ดีที่สุดของผู้เรียนรู้ ปัจจัยในการสร้างความสุขในชีวิตและการทำงาน จุดพลิกผันที่ดีในชีวิต ความมุ่งมั่นในชีวิต และจุดแข็งหรือศักยภาพในตัวบุคคล

3.2.2 การสอนแนะโดยใช้จิตวิทยาเชิงบวก

ใช้กระบวนการของจิตวิทยาเชิงบวกในการเผยแพร่จุดแข็งเชิงบวกที่ได้ในแต่ละรอบวงจร เพื่อกระจายข้อมูลที่มีนัยสำคัญที่ช่วยนำไปสู่การสร้างความสุขในชีวิต และความสุขในการทำงานของพนักงาน เพื่อส่งเสริมให้พนักงานมีทัศนคติที่ดีในการดำรงชีวิต มีความหวังในการดำรงชีวิต ค้นหาศักยภาพและจุดแข็งภายในตนเอง และทำการฝึกฝนให้ พนักงานดำเนินชีวิตอย่างสมดุล อันนำไปสู่การมีชีวิตการทำงานที่เป็นสุข และช่วยเพิ่มความผูกพันต่อองค์กรได้ที่สุด

4. ขั้นตอนการดำเนินการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ มีขั้นตอนการดำเนินงานตามกรอบความคิด AI 4-D Model ตามการวิจัยแบบสุนทรียศาสตร์ ผ่านการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การสังเคราะห์ข้อมูล การสะท้อนผล และการสรุปผลที่คาดว่าจะได้รับ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 การเก็บข้อมูล (Discovery)

เพื่อค้นหาประสบการณ์ที่ดีที่สุดเกี่ยวกับความหมาย ของความสุขและความสุขในการทำงาน วิธีการเก็บข้อมูลแบบสุนทรียศาสตร์ ดังต่อไปนี้

4.1.1 การถามและการสัมภาษณ์ (Appreciative Inquiry)

ใช้หลักการถามและสัมภาษณ์แบบสุนทรียศาสตร์ โดยจะใช้คำถามหรือบทสนทนาในเชิงบวกในการเก็บข้อมูล เพื่อค้นหาประสบการณ์ที่ดีที่สุดที่ก่อให้เกิดจุดเปลี่ยนในแง่ ดีครั้งยิ่งใหญ่ในชีวิตของผู้ให้ข้อมูล โดยจะเน้นประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความสุขและความสุขในการทำงานในการตั้งหัวข้อเพื่อเก็บข้อมูล แต่ทุกครั้ง และใช้แนวคิดจิตวิทยาเชิงบวกและแนวคิดความสุข 8 ประการ ของแผนงานความสุขภาวะองค์กรภาคเอกชน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ (สสส.) เป็นกรอบความคิดตั้งต้นในการตั้งคำถามที่เก็บข้อมูล นำผลที่ได้มาวิเคราะห์และขยายผลเพื่อลงมือปฏิบัติจริงตามวงจร AI 4-D Model การสัมภาษณ์จะอยู่ในรูปแบบการสนทนาซักถามอย่างมีจุดมุ่งหมาย มีประเด็นของการซักถามอย่างชัดเจน และมีโครงสร้าง ของคำถามหลักจำนวน 5 ประเด็น ในการเก็บข้อมูลของแต่ละรอบวงจร (ดูเพิ่มเติมได้ที่ภาคผนวก ข)

4.1.2 การสังเกต

เน้นการสังเกตอย่างเป็นระบบเพื่อทำความเข้าใจปรากฏการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นกับกลุ่มตัวอย่าง มีการพิจารณาถึงฉากและบุคคล (Setting) พฤติกรรม (Act) แบบแผนพฤติกรรม (Activities) ความสัมพันธ์ (Relationship) การมีส่วนร่วม (Participation) และความหมาย (Meaning) โดยจะทำการสังเกตความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวกับพนักงานกลุ่มตัวอย่างและยังใช้การสังเกต พฤติกรรมของผู้ที่ให้ข้อมูล ในเชิงแนวคิด ทัศนคติ มุมมองที่เกี่ยวกับความสุขเพื่อนำมาเสริมใน

การวิเคราะห์ข้อมูลให้ได้ข้อมูลที่เที่ยงตรงและมีคุณภาพ นอกจากนี้ ยังจะใช้การสังเกตสิ่งที่อยู่รอบตัว รวมถึงบุคคลรอบข้างด้วยสุนทรียศาสตร์และจิตวิทยาเชิงบวก ไม่ว่าจะเป็นเอกสารบทความที่เกี่ยวข้อง สื่อต่างๆ เช่น ภาพยนตร์ รายการโทรทัศน์ เว็บไซต์และหนังสือที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาองค์ความรู้ที่เชื่อมโยงและเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยนี้

4.1.3 แบบสอบถามวัดผล

ผู้ศึกษาได้ใช้ แบบสำรวจความสุขด้วยตนเอง : HAPPINOMETER ของแผ่นดินงาน ความสุขภาวะองค์กรภาคเอกชน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ (สสส.) (ดูเพิ่มเติมที่ภาคผนวก ฉ) ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากพนักงานภายในองค์กร เพื่อนำมาใช้วัดผลการเปลี่ยนแปลงของระดับความพึงพอใจและผูกพันของพนักงานต่อองค์กร รวมถึง วัดผลระดับสุขภาพจิตของพนักงาน ตลอดช่วงเวลาที่ทำการศึกษา

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้รูปแบบการวิเคราะห์เชิงพรรณนาตามการวิจัยแบบสุนทรียศาสตร์ ผู้ศึกษาจะทำการวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปสู่การสร้างผลสะท้อน (Reflection) ตามวงจร AI 4-D Model เพื่อนำผลที่ได้มาขยายและทดลองปฏิบัติตามแนวทางที่ปฏิบัติที่ได้ในแต่ละครั้ง และนำไปสู่การออกแบบการเก็บข้อมูลตามวงจร AI 4-D Model ในรอบ (Cycle) ถัดไป ให้ได้ข้อมูลที่สอดคล้องตรงตามกับผู้เก็บข้อมูลต้องการได้อย่างต่อเนื่องจนสามารถนำไปสู่การสรุปหาแนวปฏิบัติเพื่อเพิ่มความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร

ข้อมูลที่ได้จากการสอนแนะ การถาม และการสัมภาษณ์ เพื่อหาประสบการณ์ที่ดีที่สุด หรือการสังเกตที่ได้ ได้ถูกนำมาทำการวิเคราะห์ เพื่อค้นหาปัจจัยที่มีส่วนทำให้เกิดความสุขในการทำงานและสร้างความผูกพันต่อองค์กร โดยจะทำการวิเคราะห์จุดแข็งเชิงบวก (Positive Core) โดยนำแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก และแนวความคิดความสุข 8 ประการ ในการสร้างกรอบแนวคิดสำหรับการวิเคราะห์ในแต่ละรอบ (Cycle) เพื่อการค้นหาประสบการณ์เรียนรู้ที่ดีที่สุดในแต่ละด้านจากการจัดกิจกรรมแทรกและการสัมภาษณ์โดยใช้สุนทรียศาสตร์ผสมผสานกับจิตวิทยาเชิงบวก จากกลุ่มตัวอย่างระบุไว้ในส่วนขอบเขตของประชากร จากนั้นจะวิเคราะห์ค้นหาปัจจัยหลักเชิงบวก (Positive Core) เพื่อพัฒนาเป็นแนวคิดและแนวปฏิบัติ (Practice) เพื่อตอบสนองความท้าทาย และยกระดับความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนระดับความพึงพอใจในการทำงานในสถานที่ทำงานและวัดระดับความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร ผู้วิจัยใช้แบบสำรวจความสุขด้วยตนเอง : HAPPINOMETER ในส่วนของคำถาม Happy Plus มีมิติ คือ Happy work life (การทำงานดี) มี 15 ตัวชี้วัด รวมถึงการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนระดับสุขภาพจิต ค้นหาความสุขของพนักงานจากแบบ

สำรวจความสุขด้วยตนเอง : HAPPINOMETER ของแผนงานความสุขภาวะองค์กรภาคเอกชน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ (สสส.) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่น่าสนใจและดึงดูดใจให้พนักงานในองค์กร กรอกแบบสำรวจ มีองค์ประกอบรวมทั้งสิ้น 9 มิติ คือ

1) ข้อมูลทั่วไป มี 1 มิติ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส จำนวนบุตร ลักษณะงาน สภาพการจ้าง ระยะเวลาที่ทำงานในองค์กรปัจจุบัน

2) Happy 8 มี 8 มิติ ได้แก่

Happy Body (สุขภาพดี) มี 6 ตัวชี้วัด

Happy Relax (ผ่อนคลายดี) มี 5 ตัวชี้วัด

Happy Heart (น้ำใจดี) มี 9 ตัวชี้วัด

Happy Soul (จิตวิญญาณดี) มี 2 ตัวชี้วัด

Happy Family (ครอบครัวดี) มี 3 ตัวชี้วัด

Happy Society (สังคมดี) มี 6 ตัวชี้วัด

Happy Brain (ใฝ่รู้ดี) มี 3 ตัวชี้วัด

Happy Money (สุขภาพเงินดี) มี 4 ตัวชี้วัด

ผลลัพธ์ค่าคะแนนเฉลี่ยระดับความสุข แสดงเกณฑ์ระดับความสุข 4 ระดับ ได้แก่

คะแนนเฉลี่ย 0.00 - 24.99 แสดงเกณฑ์ระดับ ไม่มีความสุขอย่างยิ่ง (Very Unhappy)

สะท้อนผลที่ได้ ต่ำกว่าเป้าหมายมากที่สุด ผู้บริหารต้องให้การสนับสนุน Happy 8 และ Happy Plus ทั้งนี้

คะแนนเฉลี่ย 25.00 - 49.99 แสดงเกณฑ์ระดับ ไม่มีความสุข (Unhappy) สะท้อนผลที่ได้ ต่ำกว่าเป้าหมายผู้บริหารต้องให้การสนับสนุน Happy 8 และ Happy Plus อย่างจริงจัง

คะแนนเฉลี่ย 50.00 - 74.99 แสดงเกณฑ์ระดับ มีความสุข (Happy) สะท้อนผลที่ได้ ตามเป้าหมาย ผู้บริหารควรให้การสนับสนุน Happy 8 และ Happy Plus ต่อไป

คะแนนเฉลี่ย 75.00 - 100 แสดงเกณฑ์ระดับ มีความสุขมาก (Very Happy) สะท้อนผลที่ได้ เกินเป้าหมาย ผู้บริหารควรให้การสนับสนุน Happy 8 และ Happy Plus ต่อไป และควรยกย่องเป็นแบบอย่าง

4.3 การสังเคราะห์ข้อมูล

การสังเคราะห์ข้อมูล เป็นขั้นตอนการนำข้อมูลที่วิเคราะห์ได้ในข้างต้นไปขยายผลต่อผ่านกระบวนการ AI 4-D Model เพื่อทดลองว่าข้อมูลดังกล่าวนั้น เมื่อนำไปปฏิบัติใช้แล้วสามารถก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่มีศักยภาพมากน้อยเพียงใด ช่วยให้พนักงานมีความผูกพันกับองค์กรมากขึ้นในระดับใด ซึ่งในการสังเคราะห์ข้อมูลจะกระทำตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.3.1 Dream

การนำสิ่งที่ค้นพบจาก Discovery ในแต่ละรอบ (Cycle) ไปขยายผลต่อ เพื่อสานต่อความฝัน และกำหนดแนวทางขององค์กรว่าจะไปในทิศทางใด โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และเป้าหมายขององค์กรด้วย ซึ่งส่วนนี้ผู้ศึกษาจะใช้ผลการวิเคราะห์จาก Discovery ร่วมกับการสังเกต และการศึกษาข้อมูลทุกมิติที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนนำแนวปฏิบัติ (Practice) ที่ได้ วางแผนเพื่อทดลองใช้ในองค์กรจริง

4.3.2 Design

การออกแบบแนวทางปฏิบัติ (Practice) ที่จะนำไปทดลองใช้ในองค์กรจริง เป็นการออกแบบขั้นต้นว่าจะต้องทำอะไรอย่างไรบ้าง จึงจะช่วยทำให้ความฝันหรือวิสัยทัศน์ข้างต้นนั้นเป็นจริง ผ่านแนวทางปฏิบัติ (Practice) ที่ได้จากการวิเคราะห์หลังการเก็บข้อมูล (Discovery) ในแต่ละรอบ

4.3.3 Destiny

การขยายผล ซึ่งกระทำโดย 2 วิธี ดังต่อไปนี้

1) นำแผนแนวทางปฏิบัติ (Practice) ที่วางเอาไว้ไปลงมือทำจริงๆซึ่งเป็นการนำเอาการขยายผลทางความคิดไปสู่การปฏิบัติจริง จะลงมือทำด้วยตัวเองหรือมอบหมายให้ ผู้ที่มีความชำนาญกว่าทำ ผ่านเป็นนโยบายย่อยในองค์กร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพที่ดีที่สุดในการปฏิบัติงาน และก่อให้เกิดความรู้ใหม่ๆขึ้นอีกด้วย ในส่วนนี้ ผู้ศึกษาได้นำนโยบายที่ออกแบบไว้หลังการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละครั้งไปเสนอต่อผู้บริหารของ โรงงานหลังคาเหล็ก บี.เค. สาขาตำบลยามาศ จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อทดลองใช้จริง และได้ทำการวัดผลตามช่วงเวลาอย่างเหมาะสมด้วย

2) การจัดการสอนแนะ (Coaching) โดยใช้หลักการสุนทรียสาธกผสมผสานกับจิตวิทยาเชิงบวกเพื่อสอนพนักงานถึงวิธีการทำงานตามแนวปฏิบัติที่ได้จากการวิเคราะห์ โดยชี้ให้เห็นถึงสิ่งที่จะต้องทำ วิธีการปฏิบัติงาน ข้อแนะนำต่างๆ การติดตามผล เพื่อนำไปสร้างเสริมให้พนักงานมีความสุขในการทำงานเพิ่มขึ้น

4.4 การสะท้อนผล (Reflection)

ในวงจร AI 4-D Model ในแต่ละรอบ ผู้ศึกษาจะทำสรุปการสะท้อนผล (Reflection) เพื่อนำไปสู่ การเริ่มวงจรในครั้งถัด ไป จนกว่าผู้ศึกษาจะได้ข้อมูลที่เหมาะสมอันสามารถนำไปสู่ การสร้างบทสรุปในการทำวิจัยครั้งนี้ โดยการสะท้อนผลในแต่ละรอบ (Cycle) ผู้ศึกษาจะทำการ ทบทวน ตรวจสอบ และทำการวิเคราะห์การสะท้อนผล ตามปรากฏการณ์จริง จากนั้นผู้ศึกษาจะนำ กรอบแนวคิดมาเปรียบเทียบกับข้อมูลที่ ได้ถึงความสอดคล้องกับแนวคิดเดิมหรือได้แนวคิดที่

แตกต่างจากแนวคิดที่มีอยู่ จนสามารถสรุปเป็นข้อค้นพบใหม่ในการวิจัยครั้งนี้ จากนั้นจะนำข้อสรุปเขียนเป็นรายงาน

4.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

การสร้างข้อสรุปจากการทำวิจัยแบบสุนทรียสาธก เรื่อง “การนำสุนทรียสาธกประยุกต์ร่วมกับจิตวิทยาเชิงบวก เพื่อเพิ่มความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร “กรณีศึกษา โรงงานหลังคาเหล็ก บี.เค. สาขาลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์” มีผลคาดว่าจะได้รับ คือ

4.5.1 พนักงานภายในองค์กรมีความผูกพันต่อองค์กรเพิ่มมากขึ้นวัดผลจาก

1) อัตราการหมุนเวียนของพนักงาน (Turnover) โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลการสมัครเข้าและการลาออกของพนักงาน เนื่องจากความผูกพันต่อองค์กรจะมีความสัมพันธ์เชิงผกผันกับความต้องการลาออกของบุคคลากรในองค์กร ผู้ศึกษาใช้การคำนวณแนวโน้มของอัตราหมุนเวียนพนักงานจากอัตราการลาออกจากงาน (Measuring turnover) โดยวิธีดังต่อไปนี้

อัตราการออกจากงาน = $\frac{\text{จำนวนพนักงานที่ออก} \times 100}{\text{จำนวนพนักงานทั้งหมดโดยเฉลี่ย ในช่วงเวลานั้น}}$

2) อัตราการขาดงานของพนักงาน (Absenteeism) ความผูกพันต่อองค์กรเป็นแรงกดดันอย่างหนึ่ง ซึ่งมีความสัมพันธ์โดยตรงกับการขาดงาน โดยพนักงานที่มีความผูกพันต่อองค์กรสูงจะมีแรงจูงใจในการมาทำงานมากกว่าพนักงานที่มีความผูกพันต่อองค์กรต่ำ ผู้ศึกษาใช้วิธีการคำนวณอัตราการขาดงาน (Absenteeism Rate) ดังต่อไปนี้

อัตราการขาดงาน = $\frac{\text{จำนวนชั่วโมงที่ขาดงานต่อระยะเวลา} \times 100}{\text{จำนวนชั่วโมงทำงานใน ระยะเวลา นั้น}}$

3) ผลการปฏิบัติงานของพนักงาน โดยพนักงานที่มีความผูกพันต่อองค์กรสูงจะมีความเต็มใจและมีความพยายามทำงานเพื่อองค์กร ความผูกพันต่อองค์กร เป็นปัจจัยหนึ่งที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงผลการปฏิบัติงานขององค์กร กล่าวคือ หากองค์กรมีพนักงานที่มีระดับความผูกพันอยู่ในระดับสูง ย่อมมีแนวโน้มของผลการปฏิบัติงานที่สูงตาม

4) การบรรลุเป้าหมายขององค์กร พนักงานที่มีความผูกพันต่อองค์กรจะมีความต่อเนื่องในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆขององค์กร และมีความพยายามในการทำงานเพื่อต้องการทำให้

องค์กรบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งใจไว้ ทำให้พนักงานจะมีความทุ่มเทร่างกาย แรงใจให้กับงาน และกิจกรรมต่างๆ ขององค์กรสามารถที่จะบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งใจไว้ได้

5) ทักษะคติและพฤติกรรมของพนักงาน โดยพนักงานที่มีความผูกพันต่อองค์กร จะมีทัศนคติที่ดีต่อองค์กร ต่อผู้จัดการ ต่องาน และต่อเพื่อนพนักงาน เมื่อมีทัศนคติที่ดีก็จะมี การแสดงออก หรือพฤติกรรมที่ดีด้วย

6) ระดับความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร ซึ่งผู้ศึกษาทำการวัดผลจากแบบ แบบสำรวจความสุขด้วยตนเอง : HAPPINOMETER และ ส่วนที่ 3 Happy Plus (Happy work life: การงานดี) ของแผนงานความสุขภาวะองค์กรภาคเอกชน สำนักงานกองทุนสนับสนุน การเสริมสร้างสุขภาพ (สสส.)

7) ระดับสุขภาพจิตของพนักงาน ซึ่งผู้ศึกษาทำการวัดผลจาก ทดสอบ แบบ แบบสำรวจความสุขด้วยตนเอง : HAPPINOMETER ส่วนที่ 2 Happy 8 มี 8 มิติ ของแผนงานความสุข ภาวะองค์กรภาคเอกชน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ (สสส.)

4.5.2 ข้อสรุปเบื้องต้น ที่การวิจัยครั้งนี้ คาดว่าจะได้รับ คือ แนวทางปฏิบัติใหม่ภายใน องค์กร (Practice) ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการเพิ่มความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร ให้เพิ่มมากขึ้น ได้